

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง

วัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของผู้ทำบัญชี:
กรณีศึกษา ผู้ทำบัญชีที่เข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กมลวดี ลิ้มอุสตันโน

อริญาชาติศิริ

จันทรา สงทวน

อรอนงค์ สัตยารักษ์

มัทนชัย สุทธิพันธ์

สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำนำ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน ซึ่งจัดทำโดยห้างหุ้นส่วน จำกัด บริษัท จำกัด และบริษัทมหาชน จำกัด ที่มีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ทั้งนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะให้ประโยชน์ต่อผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในประเภทของงบการเงินและการจัดทำและการนำเสนองบการเงินของธุรกิจให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยและกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ทราบถึงประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของธุรกิจ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและนำเสนองบการเงินของธุรกิจในประเทศไทยต่อไป

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของงบการเงิน ซึ่งจัดทำโดยกิจการประเภทบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมกับคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และเพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนอของงบการเงินของกิจการประเภทดังกล่าว โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ทำบัญชีของกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ซึ่งเข้ารับการอบรมกับคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 107 คน ในปี 2548 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินของกิจการ ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผู้ทำบัญชีที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดาจัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้ทำบัญชีที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจัดทำงบการเงินเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ และเพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป ผู้ทำบัญชีที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบริษัทจำกัดจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ และผู้ทำบัญชีที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ

Abstract

The objective of this study is to investigate type of financial statements of the Proprietorship, Limited Partnership, Company Limited, and Public Limited Company, and to study the objectives for preparing and presenting the financial statements of these businesses. Data are collected by using questionnaires from 107 accountants that are trained in the Continuing Professional Development (CPD) program of Prince of Songkla University in 2005. The descriptive statistics are used to play the results.

The results show that almost businesses prepare the balance sheet, profit and loss statement, and notes to financial statement. Moreover, almost accountants in Proprietorship prepare financial statement for presenting to the Department of Business Development, Limited Partnership prepare financial statement for profitability analysis and tax planning, and Company Limited and Public Limited Company prepare financial statement for evaluating performance and financial situations.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(2)
บทคัดย่อ	(3)
สารบัญ	(4)
รายการตาราง	(6)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย	4
1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎี	5
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	11
3.2 แหล่งที่มาของข้อมูล	11
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	13
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	14
4.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงาน	16
4.3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับประเภทการจัดทำงบการเงินของกิจการ	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	55
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	56
5.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	57
5.4 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป	57
บรรณานุกรม	59

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	14
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา	14
4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงานในปัจจุบัน	15
4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี	15
4.5 จำนวนและร้อยละของรูปแบบของธุรกิจ	16
4.6 จำนวนและร้อยละของประเภทของธุรกิจ	16
4.7 จำนวนและร้อยละของจำนวนพนักงานบัญชีของกิจการ	17
4.8 จำนวนและร้อยละของจำนวนพนักงานของกิจการ	17
4.9 จำนวนและร้อยละของทุนจดทะเบียนของกิจการ	18
4.10 จำนวนและร้อยละของสินทรัพย์รวมของกิจการ	18
4.11 จำนวนและร้อยละของรายได้รวมของกิจการ	18
4.12 จำนวนและร้อยละของกำไรสุทธิของกิจการ	19
4.13 จำนวนและร้อยละของการจัดทำบัญชีของกิจการ	19
4.14 จำนวนและร้อยละของการทำบัญชีของกิจการ	19
4.15 จำนวนและร้อยละของประเภทการจัดทำงบการเงิน	20
4.16 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและประเภทธุรกิจ	21
4.17 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและรูปแบบธุรกิจ	25
4.18 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและทุนจดทะเบียน	29
4.19 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและขนาดสินทรัพย์	31
4.20 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและรายได้รวม	33
4.21 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและกำไรสุทธิ	35
4.22 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและการจัดทำบัญชี	39
4.23 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงินจำแนกตามรูปแบบของธุรกิจ	43

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	14
4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา	14
4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงานในปัจจุบัน	15
4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี	15
4.5 จำนวนและร้อยละของรูปแบบของธุรกิจ	16
4.6 จำนวนและร้อยละของประเภทของธุรกิจ	16
4.7 จำนวนและร้อยละของจำนวนพนักงานบัญชีของกิจการ	17
4.8 จำนวนและร้อยละของจำนวนพนักงานของกิจการ	17
4.9 จำนวนและร้อยละของทุนจดทะเบียนของกิจการ	18
4.10 จำนวนและร้อยละของสินทรัพย์รวมของกิจการ	18
4.11 จำนวนและร้อยละของรายได้รวมของกิจการ	18
4.12 จำนวนและร้อยละของกำไรสุทธิของกิจการ	19
4.13 จำนวนและร้อยละของการจัดทำบัญชีของกิจการ	19
4.14 จำนวนและร้อยละของการทำบัญชีของกิจการ	19
4.15 จำนวนและร้อยละของประเภทการจัดทางการเงิน	20
4.16 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทางการเงินและประเภทธุรกิจ	21
4.17 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทางการเงินและรูปแบบธุรกิจ	25
4.18 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทางการเงินและทุนจดทะเบียน	29
4.19 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทางการเงินและขนาดสินทรัพย์	31
4.20 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทางการเงินและรายได้รวม	33
4.21 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทางการเงินและกำไรสุทธิ	35
4.22 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทางการเงินและการจัดทำบัญชี	39
4.23 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทางการเงินจำแนกตามรูปแบบของธุรกิจ	43

รายการตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.24 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทางการเงินจำแนกตามประเภทของธุรกิจ	45
4.25 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทางการเงินจำแนกตามทุนจดทะเบียน	47
4.26 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทางการเงินจำแนกตามรายได้	49
4.27 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทางการเงินจำแนกตามกำไรสุทธิของกิจการ	50
4.28 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทางการเงินจำแนกตามสินทรัพย์รวมของกิจการ	52
4.29 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทางการเงินจำแนกตามการจัดทำบัญชีของกิจการ	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการรายงานทางการเงิน และถือเป็นแหล่งข้อมูลหลักที่ผู้ใช้งบการเงินจะใช้เพื่อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการ โดยผู้ใช้งบการเงินอาจจะเป็นกลุ่มของผู้ลงทุนทั้งผู้ลงทุนในปัจจุบันและผู้ที่อาจจะตัดสินใจลงทุนในอนาคต กลุ่มของลูกจ้าง ผู้ให้กู้ ผู้ขายสินค้าและเจ้าหนี้อื่น ลูกค้า รัฐบาลและหน่วยงานราชการ ซึ่งผู้ใช้งบการเงินเหล่านี้จะใช้งบการเงินเพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลที่แตกต่างกันไป จึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารของแต่ละกิจการที่จะต้องทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการและให้ความสนใจต่อข้อมูลที่แสดงไว้ในงบการเงินของกิจการ โดยตระหนักถึงความต้องการของผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่เป็นสำคัญในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง “การนำเสนองบการเงิน” ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้กำหนดลักษณะของงบการเงินที่สมบูรณ์ คือ ต้องประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด และนโยบายการบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังนั้นกิจการต่างๆ ซึ่งประกอบธุรกิจพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม และธุรกิจอื่นๆ ทั้งในภาครัฐและเอกชนจึงมีหน้าที่ที่จะต้องจัดทำและนำเสนองบการเงินที่สมบูรณ์ ณ วันสิ้นงวดบัญชีของกิจการ แต่อย่างไรก็ตามกิจการอาจจะไม่นำเสนองบการเงินบางงบก็ได้ หากงบการเงินนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน รวมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดทำและนำเสนองบการเงินนั้นไม่คุ้มค่ากับต้นทุนที่จะต้องเสียไป (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2550) ดังนั้นการจัดทำและนำเสนองบการเงินในแต่ละกิจการจึงต้องพิจารณาถึงความต้องการข้อมูลของกลุ่มผู้ใช้งบการเงินเป็นสำคัญ ซึ่งอาจจะทำให้กิจการต้องแสดงข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่ผู้บริหารกิจการเชื่อว่าข้อมูลเหล่านั้นจะช่วยผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

เนื่องจากผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้งบการเงินเป็นเสมือนแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ แม้ว่างบการเงินอาจจะไม่สามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลของผู้ใช้งบการเงินได้ทุกกลุ่ม แต่ผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่ก็ยังคงมีความต้องการข้อมูลบางส่วนที่มีลักษณะร่วมกันซึ่งงบการเงินสามารถตอบสนองความต้องการได้ เพราะตามปกติข้อมูลใดในงบการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้ลงทุนได้ ข้อมูลนั้นก็ย่อมจะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินในกลุ่มอื่นๆ ได้เช่นกัน ดังนั้นงบการเงินที่กิจการ

ต้องจัดทำและนำเสนอเพื่อให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยนั้น จึงต้องเป็นงบการเงินซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป นั่นคือ เป็นงบการเงินที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทุกประเภทในการนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการร่วมของผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่ได้ และนอกจากงบการเงินของกิจการจะจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปดังกล่าวแล้ว งบการเงินยังอาจจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ซึ่งผู้บริหารกิจการเห็นควรให้แสดงข้อมูลเพิ่มเติมในงบการเงินเพื่อช่วยผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ นอกจากนี้งบการเงินยังสามารถใช้เพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการ โดยงบการเงินจะเป็นตัวให้รายงานข้อมูลเพิ่มเติมซึ่งฝ่ายบริหารของกิจการสามารถนำไปกำหนดรูปแบบและเนื้อหาขึ้นใหม่ เพื่อช่วยในการวางแผน การตัดสินใจ และการควบคุมภายในของกิจการเองได้ อย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ของการจัดทำงบการเงินของกิจการประเภทต่างๆ อาจแตกต่างกันซึ่งอาจขึ้นอยู่กับประเภทของกิจการนั้นๆ แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยดังกล่าวสำหรับกิจการในประเทศไทย นอกจากนี้การนำเสนองบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินของกิจการประเภทต่างๆ ยังไม่มีการศึกษาที่แยกกิจการตามประเภทของสินค้า ได้แก่ กิจการผลิตสินค้า กิจการซื้อมา-ขายไป และกิจการบริการ

ผู้ทำบัญชีที่เข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นั้น ย่อมมาจากธุรกิจที่มีลักษณะแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นธุรกิจซื้อมา-ขายไป ธุรกิจผลิตสินค้า ธุรกิจบริการ ซึ่งธุรกิจต่างๆ เหล่านี้ก็ย่อมมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินที่แตกต่างกันไปตามกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากงบการเงินดังกล่าวของกิจการ รวมทั้งลักษณะของงบการเงินเองก็อาจจะแตกต่างกันไปด้วยซึ่งก็ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้บริหารของกิจการ ทำให้งบการเงินของกิจการนอกจากต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของ กิจการอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทุกประเภทแล้วนั้น ยังอาจรวมไปถึงการจัดทำรายละเอียดประกอบและข้อมูลเพิ่มเติมที่อ้างอิง ซึ่งผู้ใช้งบการเงินคาดว่าจะได้รับเพื่อใช้พิจารณาควบคู่ไปกับงบการเงินของกิจการดังกล่าว

ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงต้องการที่จะศึกษาถึงประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการประเภทบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ระหว่างวันที่ 10-12 มีนาคม พ.ศ. 2548

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาประเภทของงบการเงิน ซึ่งจัดทำโดยกิจการประเภทบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 2) ศึกษาวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการประเภทบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาเฉพาะผู้ทำบัญชีของกิจการประเภทบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่เข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ระหว่างวันที่ 10-12 มีนาคม พ.ศ. 2548
- 2) ศึกษาเฉพาะประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการประเภทบุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.4 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

งบการเงิน หมายถึง การเสนอข้อมูลทางการเงินที่มีแบบแผน เพื่อแสดงฐานะการเงินและรายงานทางบัญชีของกิจการ

งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป หมายถึง งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินที่ไม่อยู่ในฐานะที่จะได้รับข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัว โดยรวมถึงงบการเงินที่แสดงโดยเอกเทศหรืองบการเงินที่แสดงรวมในเอกสารเผยแพร่อื่น เช่น รายงานประจำปีหรือหนังสือชี้ชวน

ผู้ทำบัญชี หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้าง ของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม (ตามความหมายในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๓, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2547)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยมีดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อทราบประเภทของงบการเงิน ซึ่งจัดทำโดยห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 2) เพื่อทราบวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่มีผู้ทำบัญชีเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) ออกแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ที่เข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.7 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

รายงานผลการวิจัยฉบับนี้มีลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง แนวคิดและทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แหล่งที่มาของข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิจัย กล่าวถึง การศึกษาประเภทของงบการเงิน และการศึกษาวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ กล่าวถึง สรุปผลการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 มาตรฐานการบัญชีที่สำคัญ

มาตรฐานการบัญชีที่สำคัญ มีดังนี้ (เมฆากล เกียรติกระจาย และอรชร โพธิสุข, 2545 : 22-23)

1. มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards : IAS) ได้ถูกพัฒนาขึ้นโดยคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ซึ่งได้จัดทำมาตรฐานการบัญชีขึ้นภายใต้ข้อสมมติฐานที่จะให้ใช้กันในหลายๆ ประเทศ ดังนั้นจึงต้องเขียนโดยใช้หลักการอย่างกว้างและเปิดทางเลือกไว้หลายๆ ทางเลือก ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการเป็นแนวทางสำหรับแต่ละประเทศจะนำไปใช้ในการกำหนดมาตรฐานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศตน

2. มาตรฐานการบัญชีสหรัฐอเมริกา (Statements of Financial Accounting Standards : SFAS) ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยสมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา โดยเริ่มแรกได้จัดตั้งคณะกรรมการ Accounting Principles Board (APB) ทำหน้าที่ออกมาตรฐานการบัญชีในรูปแบบของความคิดเห็นที่ใช้ชื่อว่า APB opinion และ APB statement ต่อมาได้มีการปรับปรุงคณะกรรมการดังกล่าวให้สามารถทำงานได้คล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงได้เปลี่ยนเป็นคณะกรรมการใหม่ที่มีชื่อว่า Financial Accounting Standards Board (FASB) ทำหน้าที่ออกมาตรฐานการบัญชีในชื่อใหม่ว่า Statements of Financial Accounting Standards (SFAS) ซึ่งปัจจุบันใช้ชื่อ FASB เรียกเป็นชื่อมาตรฐานการบัญชีที่ใช้ในสหรัฐอเมริกาจนทุกวันนี้ และยังเป็นมาตรฐานบัญชีที่หลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการบัญชีในระยะเริ่มแรก

2.1.2 ความเป็นมาของมาตรฐานการบัญชีไทย

อรชร โพธิสุข (2546 : 81-82) ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของมาตรฐานการบัญชีของไทย ไว้ดังนี้

มาตรฐานการบัญชีของไทยแต่เดิม อ้างอิงมาจากมาตรฐานการบัญชีของสมาคมผู้สอบบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants : AICPA) คือ มาตรฐาน APB หรือ FASB นำมาพัฒนาเป็นมาตรฐานการบัญชีของไทย ต่อมาเมื่อได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standard Committee : IASC) และสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of

Accountants Committee : IFAC) ขึ้น และมีการกำหนดมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IAS) ขึ้นใช้ การจัดทำมาตรฐานการบัญชีของไทยจึงได้นำเอามาตรฐานการบัญชีจากทั้งของ FASB และ IAS มาเป็นเกณฑ์ในการจัดทำมาตรฐานการบัญชีของไทย ทั้งนี้เพื่อพัฒนามาตรฐานการบัญชีของไทยให้ทันสมัยและเป็นสากลมากยิ่งขึ้น โดยมาตรฐานการบัญชีที่นำมาพัฒนาเป็นมาตรฐานการบัญชีของไทยในบางเรื่อง ได้ปรับให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยมากยิ่งขึ้นด้วย

2.1.3 ส่วนประกอบของงบการเงิน

ตามแม่บทการบัญชี ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย งบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการรายงานการเงิน งบการเงินที่สมบูรณ์ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน (ซึ่งอาจจัดทำและนำเสนอได้หลายแบบ เช่น งบกระแสเงินสดหรืองบกระแสเงินทุน) หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบประกอบอื่น และคำอธิบายที่ทำให้ใ้งบการเงินนั้นสมบูรณ์ขึ้น นอกจากนี้งบการเงินอาจรวมรายละเอียดประกอบและข้อมูลเพิ่มเติมที่อ้างอิงหรือที่ได้มาจากงบการเงินซึ่งผู้ใช้งบการเงินคาดว่าจะได้รับเพื่อใช้พิจารณาพร้อมกับงบการเงินนั้น ตัวอย่างรายละเอียดประกอบหรือข้อมูลเพิ่มเติมดังกล่าว ได้แก่ ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานทางอุตสาหกรรมหรือทางภูมิศาสตร์ และการเปิดเผยเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระดับราคา อย่างไรก็ตามงบการเงินไม่รวมถึงรายงานของผู้บริหาร สารจากประธาน บทรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร และรายการอื่นในลักษณะเดียวกันที่อาจปรากฏในรายงานประจำปีหรือรายงานการเงิน

นอกจากนั้นตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนอของงบการเงิน ได้กำหนดส่วนประกอบของงบการเงินว่า งบการเงินที่สมบูรณ์ต้องประกอบด้วยงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด และนโยบายการบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2550)

นอกจากข้อมูลที่นำเสนอในงบการเงินแล้ว กิจการควรจัดให้มีรายงานการวิเคราะห์ข้อมูลในงบการเงินโดยผู้บริหารซึ่งอธิบายถึงส่วนสำคัญของผลการดำเนินงานของกิจการ และฐานะการเงินและความไม่แน่นอนที่กิจการกำลังเผชิญอยู่ รวมทั้งกิจการควรนำเสนอของงบการเงินที่สมบูรณ์ ณ วันสิ้นงวด อย่างไรก็ตามกิจการอาจไม่นำเสนอของงบการเงินบางงบ หากงบการเงินนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับไม่คุ้มต้นทุนที่ต้องเสีย กิจการบางกิจการอาจแสดงข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่แสดงไว้ในงบการเงิน เช่น รายงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรืองบมูลค่าเพิ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมที่ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญ หรือเมื่อกลุ่มลูกค้าเป็นกลุ่มผู้ใช้งบการเงินที่สำคัญ กิจการควรแสดงข้อมูลดังกล่าวเพิ่มเติมหากผู้บริหารเชื่อว่าข้อมูลเหล่านั้นจะช่วยผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

2.1.4 วัตถุประสงค์ของงบการเงิน

ตามแม่บทการบัญชี ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้กล่าวไว้ว่า งบการเงินจัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทุกประเภทในการนำไปใช้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งผู้ใช้งบการเงินประกอบด้วยผู้ลงทุน (ทั้งผู้ลงทุนในปัจจุบันและผู้ที่จะตัดสินใจลงทุนในอนาคต) ลูกจ้าง ผู้ให้กู้ ผู้ขายสินค้าและเจ้าหนี้อื่น ลูกค้า รัฐบาลและหน่วยงานราชการและสาธารณชน โดยผู้ใช้งบการเงินเหล่านี้ใช้งบการเงินเพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลที่แตกต่างกัน นอกจากนี้งบการเงินยังแสดงผลการบริหารงานของฝ่ายบริหารหรือความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารในการบริหารทรัพยากรของกิจการ ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินผลการบริหารงานหรือความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจนี้อาจรวมถึงการตัดสินใจขายหรือถือเงินลงทุนในกิจการต่อไป หรือการตัดสินใจโยกย้ายหรือเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร

แม้ว่างบการเงินไม่อาจตอบสนองความต้องการข้อมูลของผู้ใช้งบการเงินได้ทุกกลุ่ม แต่ผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่ก็มีความต้องการข้อมูลบางส่วนที่มีลักษณะร่วมกันซึ่งงบการเงินสามารถสนองความต้องการได้ ตามปกติข้อมูลใดในงบการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ลงทุนได้ ข้อมูลนั้นจะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินกลุ่มอื่นได้เช่นกัน ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่า งบการเงินที่จัดทำขึ้นตามวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถตอบสนองความต้องการร่วมของผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามงบการเงินไม่ได้ให้ข้อมูลทุกประเภทที่ผู้ใช้งบการเงินต้องการในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจเนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่ที่แสดงในงบการเงินแสดงถึงผลกระทบทางการเงินจากเหตุการณ์ในอดีต แต่งบการเงินไม่จำเป็นต้องแสดงข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงิน

ดังนั้นตามแม่บทการบัญชี งบการเงินจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์โดยทั่วไป จัดทำและนำเสนออย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อสนองความต้องการข้อมูลร่วมของผู้ใช้งบการเงินทุกประเภท แม้ว่าผู้ใช้งบการเงินบางกลุ่มอาจมีสิทธิเรียกร้องหรือมีอำนาจในการได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากข้อมูลที่แสดงไว้ในงบการเงิน แต่ผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่ยังจำเป็นต้องใช้งบการเงินเป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ ผู้จัดทำงบการเงินจึงควรตระหนักถึงความต้องการของผู้ใช้งบการเงินส่วนใหญ่ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินด้วย

ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป หมายถึง งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงินที่ไม่อยู่ในฐานะที่จะได้รับข้อมูลเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัว งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปรวมถึงงบการเงินที่แสดงโดยเอกเทศหรืองบการเงินที่แสดงรวมในเอกสารเผยแพร่อื่น เช่นรายงานประจำปี หรือหนังสือชี้ชวน

ดังนั้นงบการเงินจึงเป็นการเสนอข้อมูลทางการเงินที่มีแบบแผนเพื่อแสดงฐานะการเงินและรายการทางบัญชีของกิจการ งบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปมีเป้าหมายในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของกิจการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวและข้อมูลอื่นที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถคาดคะเนเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตของกิจการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคาดคะเนเกี่ยวกับจังหวะเวลาและความแน่นอนที่กิจการจะก่อให้เกิดเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินนั้น

Baskerville and Simpkins (1997) กล่าวว่า ผลดีของการมีมาตรฐานการบัญชีที่เชื่อถือได้นั้นทำให้หลายๆ ประเทศ พยายามบังคับให้ธุรกิจในประเทศตนจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามหลักสากลมากที่สุด แม้ว่าการจัดทำงบการเงินที่เป็นสากลจะทำให้กิจการต้องเสียต้นทุนเพิ่ม แต่ประโยชน์ที่ผู้ใช้งบการเงินได้รับนั้นก็คุ้มค่างับต้นทุน ซึ่งเป็นผลดีต่อกิจการเนื่องจากงบการเงินนี้จะเป็นตัวสื่อสารที่ดีให้แก่นักลงทุน

David (2003) ได้ศึกษาเรื่องมาตรฐานการบัญชี-การบัญชียุคใหม่ พบว่า การรายงานทางการเงินในอดีตแสดงให้เห็นถึงความซับซ้อนในการจัดทำงบการเงินเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่า หากมีการใช้หลักการบัญชีตามที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งรวมทั้งหลักการบัญชีในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมูลค่ายุติธรรมในการจัดทำงบการเงินแล้ว งบการเงินที่จัดทำขึ้นจะมีความซับซ้อนและต้องใช้งบค่านับที่ได้รับการศึกษา หรือมีความรู้ที่ดีเพียงพอในการทำความเข้าใจและอธิบายตัวเลขในงบการเงินหากว่าบริษัทมีความแตกต่างจากธุรกิจโดยทั่วไป งบการเงินที่นำเสนออีกจะแตกต่างจากธุรกิจโดยทั่วไปด้วย ยกตัวอย่างเช่น รายละเอียดทางการบัญชีของบริษัทผลิตยา การนำเสนอข้อมูลต่อประชาชนทั่วไปและตามกฎหมายที่จะแตกต่างจากธุรกิจอื่นๆ นี่อาจเป็นปัญหาสำคัญสำหรับคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในขณะที่มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศถูกเผยแพร่สู่ประเทศในยุโรปและในอีกหลายๆ ประเทศทั่วโลก

Gerhardy (2006) ได้ศึกษาถึงต้นทุนและประโยชน์ของการที่ประเทศออสเตรเลียใช้มาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ โดยศึกษาจากนิคยสารวิชาการและบทความต่างๆ ที่สรุปถึงประโยชน์ที่ได้รับและต้นทุนจากการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว แต่ในที่สุดไม่สามารถสรุปได้ว่าการนำมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศมาใช้จะมีประโยชน์หรือต้นทุนมากกว่า

สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และคณะ (2544) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสารสนเทศทางบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : กรณีผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษีอากร โดยศึกษาถึงลักษณะระบบสารสนเทศทางบัญชีและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระบบสารสนเทศทางบัญชี ผลการศึกษาพบว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร้อยละ 64.20 มีเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีให้กับกิจการ โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชีคือ ต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการจัดการภายในของกิจการคิดเป็นร้อยละ 84.20 และมีความพยายามที่จะเปิดเผยข้อมูลมากขึ้น คุณภาพของระบบสารสนเทศทางบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของระบบสารสนเทศทางบัญชีคือการจดบันทึกไม่เรียบร้อย ไม่สมบูรณ์ และไม่เพียงพอ และผู้รับผิดชอบงานด้านบัญชีไม่มีความรู้เพียงพอ นอกจากนี้การควบคุมภายในจะใช้วิธีแบ่งแยกหน้าที่ ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระบบสารสนเทศทางบัญชีพบว่า ปัจจัยที่ประกอบด้วยลักษณะการจัดตั้งกิจการประเภทกิจการ แหล่งเงินทุน สถานภาพในกิจการ และลักษณะการจัดทำบัญชีไม่มีผลกระทบต่อระบบสารสนเทศทางบัญชี ข้อเสนอการศึกษาคือ (1) การศึกษามุ่งเน้นภาพรวมของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งจะต้องมีการศึกษาถึงการนำไปประยุกต์ใช้มากขึ้น เพื่อให้การสร้างฐานข้อมูลมีคุณค่า และ (2) การขยายผลการศึกษาไปสู่ระบบสารสนเทศทางการบริหาร ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการตัดสินใจ

สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และคณะ (2546) ได้ทำการศึกษาถึงการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรณีผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้ประกอบการ โดยศึกษาถึงลักษณะการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการศึกษาพบว่า การจัดตั้งกิจการประกอบด้วย วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีทำเลที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา ร้อยละ 76.50 ประเภทกิจการคือการค้าปลีก/ค้าส่งร้อยละ 38.30 รูปแบบการจัดตั้งกิจการเป็นเจ้าของคนเดียวร้อยละ 50 อายุของกิจการ 11 ปี ร้อยละ 27.50 ผู้ประกอบการเป็นผู้ก่อตั้งกิจการเองร้อยละ 47.10 การจ้างงานในรูปแบบของการจ้างพนักงาน มีจำนวนเฉลี่ย 43 คน และการจ้างลูกจ้างมีจำนวนเฉลี่ย 29 คน จำนวนเงินทุนอยู่ในระหว่าง 1-10 ล้านบาท ร้อยละ 41.30 ซึ่งแหล่งเงินทุนมาจากเงินทุนตนเองและสถาบันการเงินร้อยละ 39.20 ลักษณะส่วนตัวของผู้ประกอบการประกอบด้วย อายุของผู้ประกอบการอยู่ในช่วง 36-45 ปี ร้อยละ 43.10 การศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 63.70 เพศชายร้อยละ 57.80 สถานภาพสมรสร้อยละ 54.90 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านธุรกิจเฉลี่ย 7.1 ปี และมีกิจการที่ต้องดูแลเฉลี่ย 1.7 กิจการ ในส่วนของการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้น ผู้ประกอบการมีหน้าที่รับผิดชอบตัดสินใจทุกเรื่องร้อยละ 59.80 และจัดสรรเวลาในการบริหารธุรกิจมากที่สุดวันละ 8.4 ชั่วโมงโดยเฉลี่ย ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมคือ จำนวนเงินทุนและแหล่งเงินทุน ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการศึกษาคือ (1) การศึกษาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นลักษณะทั่วไปของการจัดการ ซึ่งยังขาดความลึกซึ้งถึงวิธีการและการ

ดำเนินการ (2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อค้นหาความเหมือนและความแตกต่างของการจัดการ และได้ทราบจุดอ่อนและจุดแข็งของกิจการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขจุดบกพร่องของผู้ประกอบการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินในที่นี้จะประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แหล่งที่มาของข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีของกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ซึ่งเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 107 คน ระหว่างวันที่ 10-12 มีนาคม พ.ศ. 2548

3.2 แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจาก 2 แหล่ง ดังต่อไปนี้

1) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ลักษณะข้อมูล เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ ประเภทของงบการเงิน และวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

แหล่งที่มาของข้อมูล รวบรวมมาจาก แม่บทการบัญชี และมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน จากสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

2) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ลักษณะข้อมูล เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ ประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ซึ่งเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แหล่งที่มาของข้อมูล เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสอบถาม ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ ผู้ทำบัญชีของกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัท มหาชน จำกัด ซึ่งเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งมีการดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เกี่ยวกับประเภทของงบการเงิน และวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินจากมาตรฐานการบัญชีไทย ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) ระบุขอบเขตของแบบสอบถาม โดยขอบเขตของแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ
- 3) กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้

3.1) คำถามแบบให้ผู้ตอบเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว เช่น คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ได้แก่ รูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ทุนจดทะเบียนของกิจการ สินทรัพย์รวมของกิจการ รายได้รวมของกิจการ กำไรสุทธิของกิจการ จำนวนพนักงานบัญชีของกิจการ จำนวนพนักงานของกิจการ การจัดทำบัญชีของกิจการ และการทำบัญชีของกิจการ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของงบการเงินที่กิจการจัดทำ

3.2) คำถามแบบให้ผู้ตอบเลือกตอบเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการ โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะระบุถึงการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ เป็น 6 ระดับดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ากิจการทำเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ากิจการทำเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาก

ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ากิจการทำเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ากิจการทำเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ากิจการทำเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวน้อยที่สุด

ระดับ 0 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่ากิจการไม่ได้ทำเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีของกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด และบริษัทมหาชน จำกัด ซึ่งเข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วนำไปเข้ารหัสข้อมูลตามที่ได้กำหนดไว้ และนำข้อมูลที่ได้ลงรหัสเรียบร้อยแล้วป้อนลงสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ทำบัญชี ได้แก่ ระดับการศึกษา สาขาที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งงานในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ได้แก่ รูปแบบของกิจการ ประเภทของกิจการ ทุนจดทะเบียนของกิจการ สินทรัพย์รวมของกิจการ รายได้รวมของกิจการ กำไรสุทธิของกิจการ จำนวนพนักงานบัญชีของกิจการ จำนวนพนักงานของกิจการ การจัดทำบัญชีของกิจการ และการทำบัญชีของกิจการ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงินของกิจการ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าร้อยละ
ปวช.	3	2.80
ปวส./อนุปริญญา	21	19.63
ปริญญาตรี	75	70.09
สูงกว่าปริญญาตรี	8	7.48
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 70.09 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) หรือระดับอนุปริญญา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.63 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา

สาขาวิชา	จำนวน	ค่าร้อยละ
สาขาบัญชี	84	82.35
สาขาอื่น	18	17.65
รวม	102	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาในสาขาการบัญชี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และสาขาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากสาขาการบัญชี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงานในปัจจุบัน

ตำแหน่งงานปัจจุบัน	จำนวน	ค่าร้อยละ
พนักงานบัญชี	47	44.76
สมุหบัญชี	13	12.38
ผู้จัดการแผนกบัญชี	13	12.38
หัวหน้าฝ่ายบัญชี	16	15.24
อื่นๆ	16	15.24
รวม	105	100.00

จากตารางที่ 4.3 ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งพนักงานบัญชี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 44.76 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามทำงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบัญชี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 15.24 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี

ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี	จำนวน	ค่าร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน 0-3 ปี	21	19.81
ประสบการณ์ทำงาน 4-6 ปี	17	16.04
ประสบการณ์ทำงาน 7-9 ปี	11	10.38
ประสบการณ์ทำงาน 10-12 ปี	24	22.64
ประสบการณ์ทำงาน 13-15 ปี	13	12.26
ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี	20	18.87
รวม	106	100.00

จากตารางที่ 4.4 ประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าโดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี 10-12 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.64 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี 0-3 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.81 และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีมากกว่า 15 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 18.87

4.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงาน

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของรูปแบบของธุรกิจ

รูปแบบของธุรกิจ	จำนวน	ค่าร้อยละ
บุคคลธรรมดา	19	17.43
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล	18	16.51
บริษัทจำกัด	62	56.88
บริษัทมหาชน	5	4.59
อื่นๆ	5	4.59
รวม	109	100.00

จากตารางที่ 4.5 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทำงานใน บริษัทจำกัด จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 56.88 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาทำงานในกิจการที่เป็นบุคคลธรรมดา จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 17.43 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และทำงานในกิจการที่เป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.51

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของประเภทของธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ซื้อ-ขายสินค้า	39	36.45
ให้บริการ	33	30.84
อุตสาหกรรมการผลิต	28	26.17
อื่นๆ	7	6.54
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.6 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทำงานในกิจการซื้อมาขายไป จำนวน 39คน คิดเป็นร้อยละ 36.45 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามทำงานในกิจการให้บริการ จำนวน 22 คิดเป็นร้อยละ 30.84 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของจำนวนพนักงานบัญชีของกิจการ

จำนวนพนักงานบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพนักงาน 1-5 คน	72	75.79
จำนวนพนักงาน 6-10 คน	14	14.74
จำนวนพนักงาน 11-15 คน	7	7.37
จำนวนพนักงาน 16-20 คน	1	1.05
จำนวนพนักงาน มากกว่า 20 คน	1	1.05
รวม	95	100

จากตารางที่ 4.7 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทำงานในกิจการที่มีพนักงานบัญชี 1-5 คน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 75.79 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาทำงานในกิจการที่มีพนักงานบัญชี 6-10 คน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.37 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของจำนวนพนักงานของกิจการ

จำนวนพนักงาน	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนพนักงาน 0-100 คน	70	76.09
จำนวนพนักงาน 101-200 คน	8	8.70
จำนวนพนักงาน 201-300 คน	5	5.43
จำนวนพนักงาน 301-400 คน	4	4.35
จำนวนพนักงาน มากกว่า 400 คน	5	5.43
รวม	92	100

จากตารางที่ 4.8 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทำงานในกิจการที่มีพนักงาน 1-100 คน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 76.09 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาทำงานในกิจการที่มีพนักงาน 101-200 คน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของทุนจดทะเบียนของกิจการ

ทุนจดทะเบียน	จำนวน	ร้อยละ
ทุนจดทะเบียน 0-5 ล้านบาท	48	51.06
ทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท	46	48.94
รวม	94	100.00

จากตารางที่ 4.9 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทำงานในกิจการที่มีทุนจดทะเบียน 0 - 5 ล้านบาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 51.06 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาทำงานในกิจการที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 48.94 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของสินทรัพย์รวมของกิจการ

ขนาดสินทรัพย์รวม	จำนวน	ร้อยละ
สินทรัพย์ 0-30 ล้านบาท	57	63.33
สินทรัพย์ มากกว่า 30 ล้านบาท	33	36.67
รวม	90	100.00

จากตารางที่ 4.10 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทำงานในกิจการที่มีสินทรัพย์ 0-30 ล้านบาท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาทำงานในกิจการที่มีสินทรัพย์มากกว่า 30 ล้านบาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของรายได้รวมของกิจการ

รายได้รวม	จำนวน	ร้อยละ
รายได้รวม 0-30 ล้านบาท	51	52.58
รายได้รวม มากกว่า 30 ล้านบาท	46	47.42
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 4.11 ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานในกิจการที่มีรายได้รวม 0-30 ล้านบาท จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 52.58 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และทำงานในกิจการที่มีรายได้รวมมากกว่า 30 ล้านบาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 47.42 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกำไรสุทธิของกิจการ

กำไรสุทธิ	จำนวน	ร้อยละ
กำไรสุทธิ 0-1 ล้านบาท	46	47.42
กำไรสุทธิ 1-5 ล้านบาท	21	21.65
กำไรสุทธิมากกว่า 5 ล้านบาท	16	16.49
ขาดทุนสุทธิ	14	14.43
รวม	97	100.00

จากตารางที่ 4.12 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทำงานในกิจการที่มีกำไรสุทธิ 0-1 ล้านบาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 47.42 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาทำงานในกิจการที่มีกำไรสุทธิมากกว่า 1 - 5 ล้านบาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.65 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของการจัดทำบัญชีของกิจการ

การจัดทำบัญชีของกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
ทำบัญชีโดยพนักงานของกิจการ	86	82.69
จ้างสำนักงานบัญชีหรือผู้ทำบัญชี	17	16.35
อื่นๆ	1	0.96
รวม	104	100.0

จากตารางที่ 4.13 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานในกิจการที่ทำบัญชีโดยพนักงานบัญชีของกิจการ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 82.69 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และทำงานในกิจการที่จ้างสำนักงานบัญชีหรือผู้ทำบัญชีอิสระ เพียง 17 คน คิดเป็นร้อยละ 16.35 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของการทำบัญชีของกิจการ

การทำบัญชีของกิจการ	จำนวน	ร้อยละ
ทำบัญชีด้วยมือ	19	21.35
ใช้ Office Program	3	3.37
ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป	66	74.16
พัฒนาโปรแกรมขึ้นใช้เอง	1	1.12
รวม	89	100.00

จากตารางที่ 4.14 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ทำงานในกิจการที่ทำบัญชี โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 74.16 ของผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาทำงานในกิจการที่ทำบัญชีด้วยมือ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 21.35 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทการจัดทำงบการเงินของกิจการ

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของประเภทการจัดทำงบการเงิน

งบการเงิน	จัดทำ		ไม่จัดทำ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบดุล	101	97.12	3	2.88
งบกำไรขาดทุน	100	96.15	4	3.85
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	25	30.12	58	69.88
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น	60	66.67	30	33.33
งบกระแสเงินสด	41	46.07	48	53.93
นโยบายการบัญชี	73	80.22	18	19.78
หมายเหตุประกอบงบการเงิน	95	95.00	5	5.00
งบการเงินรวม	50	54.95	41	45.05
งบการเงินเปรียบเทียบ	72	75.00	24	25.00

จากตารางที่ 4.15 ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รองลงมาจัดทำนโยบายการบัญชีคิดเป็นร้อยละ 80.22 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และจัดทำงบการเงินเปรียบเทียบคิดเป็นร้อยละ 75.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม งบการเงินที่ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำคืองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด คิดเป็นร้อยละ 69.88 และ 53.93 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและประเภทธุรกิจ

การจัดทำงบการเงิน	ประเภทธุรกิจ							
	ซื้อ - ขายสินค้า		ให้บริการ		อุตสาหกรรมการผลิต		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบดุล								
จัดทำ	37	100.00	29	90.63	27	100.00	7	100.00
ไม่จัดทำ	0	00.00	3	9.38	0	00.00	0	00.00
รวม	37	100.00	32	100.00	27	100.00	7	100.00
งบกำไรขาดทุน								
จัดทำ	37	100.00	28	90.32	27	96.43	7	100.00
ไม่จัดทำ	0	00.00	3	9.68	1	3.57	0	00.00
รวม	37	100.00	31	100.00	28	100.00	7	100.00
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ								
จัดทำ	7	25.93	9	34.62	7	30.43	2	33.33
ไม่จัดทำ	20	74.07	17	65.38	16	69.57	4	66.67
รวม	27	100.00	26	100.00	23	100.00	6	100.00

ตารางที่ 4.16 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและประเภทธุรกิจ (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	ประเภทธุรกิจ							
	ซื้อ - ขายสินค้า		ให้บริการ		อุตสาหกรรมการผลิต		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลง								
ส่วนของผู้ถือหุ้น								
จัดทำ	19	63.33	20	71.43	17	68.00	4	66.67
ไม่จัดทำ	11	36.67	8	28.57	8	32.00	2	33.33
รวม	30	100.00	28	100.00	25	100.00	6	100.00
งบกระแสเงินสด								
จัดทำ	10	33.33	14	50.00	14	58.33	3	50.00
ไม่จัดทำ	20	66.67	14	50.00	10	41.67	3	50.00
รวม	30	100.00	28	100.00	24	100.00	6	100.00
นโยบายการบัญชี								
จัดทำ	24	80.00	22	78.57	23	88.46	4	66.67
ไม่จัดทำ	6	20.00	6	21.43	3	11.54	2	33.33
รวม	30	100.00	28	100.00	26	100.00	6	100.00

ตารางที่ 4.16 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและประเภทธุรกิจ (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	ประเภทธุรกิจ							
	ซื้อ - ขายสินค้า		ให้บริการ		อุตสาหกรรมการผลิต		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน								
จัดทำ	32	94.12	28	90.32	27	100.00	7	100.00
ไม่จัดทำ	2	5.88	3	9.68	0	00.00	0	00.00
รวม	34	100.00	31	100.00	27	100.00	7	100.00
งบการเงินรวม								
จัดทำ	20	62.50	11	37.93	17	73.91	2	33.33
ไม่จัดทำ	12	37.50	18	62.07	6	26.09	4	66.67
รวม	32	100.00	29	100.00	23	100.00	6	100.00
งบการเงินเปรียบเทียบ								
จัดทำ	24	72.73	21	70.00	24	92.31	3	50.00
ไม่จัดทำ	9	27.27	9	30.00	2	7.69	3	50.00
รวม	33	100.00	30	100.00	26	100.00	6	100.00

จากตารางที่ 4.16 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจ ชื่อ-ขายสินค้าทุกราย คิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุลและงบกำไรขาดทุน และส่วนใหญ่จัดทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินรวม งบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 63.33, 80.00, 94.12, 62.50, 72.73 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและงบกระแสเงินสดผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 74.07 และ 66.67 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจบริการ โดยส่วนใหญ่จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 90.63, 90.32, 71.43, 78.57, 90.32, 70.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจบริการร้อยละ 50 จัดทำงบกระแสเงินสด แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบการเงินรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 65.38 และ 62.07 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นอุตสาหกรรมการผลิตทุกรายคิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุล หมายเหตุประกอบงบการเงิน และส่วนใหญ่จัดทำงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี งบการเงินรวม งบการเงินเปรียบเทียบ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 69.57 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.17 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและรูปแบบธุรกิจ

การจัดทำงบการเงิน	รูปแบบธุรกิจ									
	บุคคลธรรมดา		ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล		บริษัทจำกัด		บริษัทมหาชน		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบดุล										
จัดทำ	14	82.35	18	100.00	61	100.00	5	100.00	3	100.00
ไม่จัดทำ	3	17.65	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวม	17	100.00	18	100.00	61	100.00	5	100.00	3	100.00
งบกำไรขาดทุน										
จัดทำ	13	81.25	18	100.00	61	98.39	5	100.00	3	100.00
ไม่จัดทำ	3	18.75	0	0.00	1	1.61	0	0.00	0	0.00
รวม	16	100.00	18	100.00	62	100.00	5	100.00	3	100.00
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ										
จัดทำ	3	25.00	0	0.00	18	35.29	4	80.00	0	0.00
ไม่จัดทำ	9	75.00	12	100.00	33	64.71	1	20.00	3	100.00
รวม	12	100.00	12	100.00	51	100.00	5	100.00	3	100.00

ตารางที่ 4.17 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและรูปแบบธุรกิจ (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	รูปแบบธุรกิจ									
	บุคคลธรรมดา		ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล		บริษัทจำกัด		บริษัทมหาชน		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลง										
ส่วนของผู้ถือหุ้น										
จัดทำ	7	58.33	4	30.77	44	77.19	4	80.00	1	33.33
ไม่จัดทำ	5	41.67	9	69.23	13	22.81	1	20.00	2	66.67
รวม	12	100.00	13	100.00	57	100.00	5	100.00	3	100.00
งบกระแสเงินสด										
จัดทำ	9	60.00	5	38.46	23	43.40	4	80.00	0	0.00
ไม่จัดทำ	6	40.00	8	61.54	30	56.60	1	20.00	3	100.00
รวม	15	100.00	13	100.00	53	100.00	5	100.00	3	100.00
นโยบายการบัญชี										
จัดทำ	10	76.92	12	85.71	44	78.57	4	80.00	3	100.00
ไม่จัดทำ	3	23.08	2	14.29	12	21.43	1	20.00	0	0.00
รวม	13	100.00	14	100.00	56	100.00	5	100.00	3	100.00

ตารางที่ 4.17 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและรูปแบบธุรกิจ (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	รูปแบบธุรกิจ									
	บุคคลธรรมดา		ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล		บริษัทจำกัด		บริษัทมหาชน		อื่นๆ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน										
จัดทำ	12	80.00	17	100.00	58	96.67	5	100.00	3	100.00
ไม่จัดทำ	3	20.00	0	0.00	2	3.33	0	0.00	0	0.00
รวม	15	100.00	17	100.00	60	100.00	5	100.00	3	100.00
งบการเงินรวม										
จัดทำ	5	35.71	7	50.00	34	61.82	4	80.00	4	66.67
ไม่จัดทำ	9	64.29	7	50.00	21	38.18	1	20.00	2	33.33
รวม	14	100.00	14	100.00	55	100.00	5	100.00	6	100.00
งบการเงินเปรียบเทียบ										
จัดทำ	6	50.00	12	75.00	48	80.00	5	100.00	1	33.33
ไม่จัดทำ	6	50.00	4	25.00	12	20.00	0	0.00	2	66.67
รวม	12	100.00	16	100.00	60	100.00	5	100.00	3	100.00

จากตารางที่ 4.17 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดา ส่วนใหญ่จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี และหมายเหตุประกอบงบการเงิน คิดเป็นร้อยละ 82.35, 81.25, 58.33, 60.00, 76.92 และ 80.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดา ร้อยละ 50 จัดทำงบการเงินเปรียบเทียบ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบการเงินรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 64.29 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลคิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยส่วนใหญ่จัดทำนโยบายการบัญชี และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 85.71 และ 75.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลร้อยละ 50 จัดทำงบการเงินรวม แต่สำหรับงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 69.23 และ 61.54 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ งบการเงินที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลทั้งหมดไม่ได้จัดทำ คือ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบริษัทจำกัดทุกรายคิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุล และส่วนใหญ่จัดทำงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินรวม และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 98.39, 77.19, 78.57, 96.67, 61.82 และ 80.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสดผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 64.71 และ 56.60 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบริษัทมหาชนทุกรายคิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน และงบการเงินเปรียบเทียบ และส่วนใหญ่จัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี และงบการเงินรวม คิดเป็นร้อยละ 80.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.18 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและทุนจดทะเบียน

การจัดทำงบการเงิน	ทุนจดทะเบียน			
	0 – 5 ล้านบาท		มากกว่า 5 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบดุล				
จัดทำ	45	95.74	45	100.00
ไม่จัดทำ	2	4.26	0	0.00
รวม	47	100.00	45	100.00
งบกำไรขาดทุน				
จัดทำ	45	95.74	45	97.83
ไม่จัดทำ	2	4.26	1	2.17
รวม	47	100.00	46	100.00
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ				
จัดทำ	3	25.00	0	0.00
ไม่จัดทำ	9	75.00	12	100.00
รวม	12	100.00	12	100.00
งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น				
จัดทำ	24	63.16	30	71.43
ไม่จัดทำ	14	36.84	12	28.57
รวม	38	100.00	42	100.00
งบกระแสเงินสด				
จัดทำ	11	29.73	24	58.54
ไม่จัดทำ	26	70.27	17	41.46
รวม	37	100.00	41	100.00
นโยบายการบัญชี				
จัดทำ	27	71.05	36	85.71
ไม่จัดทำ	11	28.95	6	14.29
รวม	38	100.00	42	100.00

ตารางที่ 4.18 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและทุนจดทะเบียน (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	ทุนจดทะเบียน			
	0 – 5 ล้านบาท		มากกว่า 5 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน				
จัดทำ	40	90.91	44	100.00
ไม่จัดทำ	4	9.09	0	0.00
รวม	44	100.00	44	100.00
งบการเงินรวม				
จัดทำ	25	62.50	24	58.54
ไม่จัดทำ	15	37.50	17	41.46
รวม	40	100.00	41	100.00
งบการเงินเปรียบเทียบ				
จัดทำ	30	71.43	36	81.82
ไม่จัดทำ	12	28.57	8	18.18
รวม	42	100.00	44	100.00

จากตารางที่ 4.18 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียน 0 – 5 ล้านบาท ส่วนใหญ่จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินรวม และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 95.74, 95.74, 63.16, 71.05, 90.91, 62.50 และ 71.43 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสดผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 75.00 และ 70.27 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท ทุกราย คิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุลและหมายเหตุประกอบงบการเงิน และส่วนใหญ่จัดทำงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี งบการเงินรวม และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 97.83, 71.43, 58.54, 85.71, 58.54 และ 81.82 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกราย ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าว

ตารางที่ 4.19 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงานการเงินและขนาดสินทรัพย์

การจัดทำงานการเงิน	ขนาดสินทรัพย์			
	0 – 30 ล้านบาท		มากกว่า 30 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบดุล				
จัดทำ	55	98.21	30	93.75
ไม่จัดทำ	1	1.79	2	6.25
รวม	56	100.00	32	100.00
งบกำไรขาดทุน				
จัดทำ	55	98.21	30	90.91
ไม่จัดทำ	1	1.79	3	9.09
รวม	56	100.00	33	100.00
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ				
จัดทำ	11	27.50	11	36.67
ไม่จัดทำ	29	72.50	19	63.33
รวม	40	100.00	30	100.00
งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น				
จัดทำ	30	66.67	22	70.97
ไม่จัดทำ	15	33.33	9	29.03
รวม	45	100.00	31	100.00
งบกระแสเงินสด				
จัดทำ	21	48.84	16	51.61
ไม่จัดทำ	22	51.16	15	48.39
รวม	43	100.00	31	100.00
นโยบายการบัญชี				
จัดทำ	33	73.33	26	83.87
ไม่จัดทำ	12	26.67	5	16.13
รวม	45	100.00	31	100.00

ตารางที่ 4.19 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและขนาดสินทรัพย์ (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	ขนาดสินทรัพย์			
	0 – 30 ล้านบาท		มากกว่า 30 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน				
จัดทำ	50	94.34	30	93.75
ไม่จัดทำ	3	5.66	2	6.25
รวม	53	100.00	32	100.00
งบการเงินรวม				
จัดทำ	28	59.57	15	48.39
ไม่จัดทำ	19	40.43	16	51.61
รวม	47	100.00	31	100.00
งบการเงินเปรียบเทียบ				
จัดทำ	38	76.00	26	81.25
ไม่จัดทำ	12	24.00	6	18.75
รวม	50	100.00	32	100.00

จากตารางที่ 4.19 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีสินทรัพย์ 0 – 30 ล้านบาท ส่วนใหญ่จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินรวม และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 98.21, 98.21, 66.67, 73.33, 94.34, 59.57 และ 76.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 72.50 และ 51.16 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีสินทรัพย์มากกว่า 30 ล้านบาท ส่วนใหญ่จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 93.75, 90.91, 70.97, 51.61, 83.87, 93.75 และ 81.25 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบการเงินรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 63.33 และ 51.61 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำทางการเงินและรายได้รวมในงวดปัจจุบัน

การจัดทำทางการเงิน	รายได้รวมในงวดปัจจุบัน			
	0 – 30 ล้านบาท		มากกว่า 30 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบดุล				
จัดทำ	47	94.00	45	100.00
ไม่จัดทำ	3	6.00	0	0.00
รวม	50	100.00	45	100.00
งบกำไรขาดทุน				
จัดทำ	47	94.00	45	97.83
ไม่จัดทำ	3	6.00	1	2.17
รวม	50	100.00	46	100.00
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ				
จัดทำ	8	21.62	16	40.00
ไม่จัดทำ	29	78.38	24	60.00
รวม	37	100.00	40	100.00
งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น				
จัดทำ	24	58.54	33	78.57
ไม่จัดทำ	17	41.46	9	21.43
รวม	41	100.00	42	100.00
งบกระแสเงินสด				
จัดทำ	19	48.72	19	45.24
ไม่จัดทำ	20	51.28	23	54.76
รวม	39	100.00	42	100.00
นโยบายการบัญชี				
จัดทำ	28	70.00	37	86.05
ไม่จัดทำ	12	30.00	6	13.95
รวม	40	100.00	43	100.00

ตารางที่ 4.20 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและรายได้รวมในงวดปัจจุบัน (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	รายได้รวมในงวดปัจจุบัน			
	0 - 30 ล้านบาท		มากกว่า 30 ล้านบาท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน				
จัดทำ	43	91.49	44	97.78
ไม่จัดทำ	4	8.51	1	2.22
รวม	47	100.00	45	100.00
งบการเงินรวม				
จัดทำ	25	59.52	23	54.76
ไม่จัดทำ	17	40.48	19	45.24
รวม	42	100.00	42	100.00
งบการเงินเปรียบเทียบ				
จัดทำ	29	65.91	40	88.89
ไม่จัดทำ	15	34.09	5	11.11
รวม	44	100.00	45	100.00

จากตารางที่ 4.20 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีรายได้รวมในงวดปัจจุบัน 0 – 30 ล้านบาท ส่วนใหญ่จัดทำงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินรวม และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 94.00, 94.00, 58.54, 70.00, 91.49, 59.52 และ 65.91 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 78.38 และ 51.28 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีรายได้รวมในงวดปัจจุบัน มากกว่า 30 ล้านบาท ทุกราย คิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินรวมและงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 97.83, 78.57, 86.05, 97.78, 54.76 และ 88.89 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 60.00 และ 54.76 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำทางการเงินและกำไรสุทธิในงวดปัจจุบัน

การจัดทำทางการเงิน	กำไรสุทธิในงวดปัจจุบัน							
	0 – 1 ล้านบาท		มากกว่า 1 ล้าน – 5 ล้าน บาท		มากกว่า 5 ล้านบาท		ขาดทุนสุทธิ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบดุล								
จัดทำ	44	97.78	20	100.00	14	87.50	14	100.00
ไม่จัดทำ	1	2.22	0	0.00	2	12.50	0	0.00
รวม	45	100.00	20	100.00	16	100.00	14	100.00
งบกำไรขาดทุน								
จัดทำ	44	97.78	20	95.24	14	87.50	14	100.00
ไม่จัดทำ	1	2.22	1	4.76	2	12.50	0	0.00
รวม	45	100.00	21	100.00	16	100.00	14	100.00
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ								
จัดทำ	5	13.89	9	50.00	6	42.86	2	25.00
ไม่จัดทำ	31	86.11	9	50.00	8	57.14	6	75.00
รวม	36	100.00	18	100.00	14	100.00	8	100.00

ตารางที่ 4.21 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำทางการเงินและกำไรสุทธิในงวดปัจจุบัน (ต่อ)

การจัดทำทางการเงิน	กำไรสุทธิในงวดปัจจุบัน							
	0 – 1 ล้านบาท		มากกว่า 1 ล้าน – 5 ล้านบาท		มากกว่า 5 ล้านบาท		ขาดทุนสุทธิ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลง								
ส่วนของผู้ถือหุ้น								
จัดทำ	24	64.86	15	78.95	10	66.67	6	54.55
ไม่จัดทำ	13	35.14	4	21.05	5	33.33	5	45.45
รวม	37	100.00	19	100.00	15	100.00	11	100.00
งบกระแสเงินสด								
จัดทำ	13	33.33	10	55.56	8	50.00	8	88.89
ไม่จัดทำ	26	66.67	8	44.44	8	50.00	1	11.11
รวม	39	100.00	18	100.00	16	100.00	9	100.00
นโยบายการบัญชี								
จัดทำ	28	75.68	17	89.47	12	75.00	8	72.73
ไม่จัดทำ	9	24.32	2	10.53	4	25.00	3	27.27
รวม	37	100.00	19	100.00	16	100.00	11	100.00

ตารางที่ 4.21 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและกำไรสุทธิในงวดปัจจุบัน (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	กำไรสุทธิในงวดปัจจุบัน							
	0 – 1 ล้านบาท		มากกว่า 1 ล้าน – 5 ล้านบาท		มากกว่า 5 ล้านบาท		ขาดทุนสุทธิ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน								
จัดทำ	40	95.24	20	100.00	13	81.25	13	100.00
ไม่จัดทำ	2	4.76	0	0.00	3	18.75	0	0.00
รวม	42	100.00	20	100.00	16	100.00	13	100.00
งบการเงินรวม								
จัดทำ	21	55.26	9	47.37	7	50.00	10	83.33
ไม่จัดทำ	17	44.74	10	52.63	7	50.00	2	16.67
รวม	38	100.00	19	100.00	14	100.00	12	100.00
งบการเงินเปรียบเทียบ								
จัดทำ	28	71.79	18	90.00	11	68.75	11	84.62
ไม่จัดทำ	11	28.21	2	10.00	5	31.25	2	15.38
รวม	39	100.00	20	100.00	16	100.00	13	100.00

จากตารางที่ 4.21 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรสุทธิในงวดปัจจุบัน 0 – 1 ล้านบาท ส่วนใหญ่จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินรวม และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 97.78, 97.78, 64.86, 75.68, 95.24, 55.26 และ 71.79 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 86.11 และ 66.67 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรในงวดปัจจุบัน 1 – 5 ล้านบาท ทุกราย คิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุล และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ส่วนใหญ่จัดทำงบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 95.24, 78.95, 55.56, 89.47 และ 90.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 50 จัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ แต่สำหรับงบการเงินรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 52.63 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรในงวดปัจจุบัน มากกว่า 5 ล้านบาท ส่วนใหญ่จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 87.50, 87.50, 66.67, 75.00, 81.25 และ 68.75 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 50 จัดทำงบกระแสเงินสด และงบการเงินรวม แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 57.14 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีขาดทุนสุทธิในงวดปัจจุบันทุกราย คิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน และส่วนใหญ่จัดทำ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี งบการเงินรวม และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 54.55, 88.89, 72.73, 83.33, และ 84.62 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 75.00 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.22 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและการจัดทำบัญชีของกิจการ

การจัดทำงบการเงิน	การจัดทำบัญชีของกิจการ							
	ทำบัญชีด้วยมือ		ใช้ออฟฟิศโปรแกรม		ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป		พัฒนาโปรแกรมใช้เอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบดุล								
จัดทำ	19	100.00	3	10.00	62	98.41	1	100.00
ไม่จัดทำ	0	0.00	0	0.00	1	1.59	0	0.00
รวม	19	100.00	3	100.00	63	100.00	1	100.00
งบกำไรขาดทุน								
จัดทำ	18	100.00	3	100.00	62	96.88	1	100.00
ไม่จัดทำ	0	0.00	0	0.00	2	3.13	0	0.00
รวม	18	100.00	3	100.00	64	100.00	1	100.00
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ								
จัดทำ	4	36.36	2	66.67	16	30.77	1	100.00
ไม่จัดทำ	7	63.64	1	33.33	36	69.23	0	0.00
รวม	11	100.00	3	100.00	52	100.00	1	100.00

ตารางที่ 4.22 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและการจัดทำบัญชีของกิจการ (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	การจัดทำบัญชีของกิจการ							
	ทำบัญชีด้วยมือ		ใช้ออฟฟิศโปรแกรม		ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป		พัฒนาโปรแกรมใช้เอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
งบแสดงการเปลี่ยนแปลง								
ส่วนของผู้ถือหุ้น								
จัดทำ	9	69.23	2	66.67	42	73.68	1	100.00
ไม่จัดทำ	4	30.77	1	33.33	15	26.32	0	0.00
รวม	13	100.00	3	100.00	57	100.00	1	100.00
งบกระแสเงินสด								
จัดทำ	6	42.86	3	100.00	22	40.74	1	100.00
ไม่จัดทำ	8	57.14	0	0.00	32	59.26	0	0.00
รวม	14	100.00	3	100.00	54	100.00	1	100.00
นโยบายการบัญชี								
จัดทำ	8	61.54	3	100.00	50	86.21	1	100.00
ไม่จัดทำ	5	38.46	0	0.00	8	13.79	0	0.00
รวม	13	100.00	3	100.00	58	100.00	1	100.00

ตารางที่ 4.22 ตารางไขว้แสดงจำนวนและร้อยละระหว่างการจัดทำงบการเงินและการจัดทำบัญชีของกิจการ (ต่อ)

การจัดทำงบการเงิน	การจัดทำบัญชีของกิจการ							
	ทำบัญชีด้วยมือ		ใช้ออฟฟิศโปรแกรม		ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป		พัฒนาโปรแกรมใช้เอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน								
จัดทำ	17	100.00	3	100.00	58	95.08	1	100.00
ไม่จัดทำ	0	0.00	0	0.00	3	4.92	0	0.00
รวม	17	100.00	3	100.00	61	100.00	1	100.00
งบการเงินรวม								
จัดทำ	6	40.00	2	66.67	34	60.71	0	0.00
ไม่จัดทำ	9	60.00	1	33.33	22	39.29	1	100.00
รวม	15	100.00	3	100.00	56	100.00	1	100.00
งบการเงินเปรียบเทียบ								
จัดทำ	7	53.85	1	33.33	55	88.71	1	100.00
ไม่จัดทำ	6	46.15	2	66.67	7	11.29	0	0.00
รวม	13	100.00	3	100.00	62	100.00	1	100.00

จากตารางที่ 4.22 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ทำบัญชีด้วยมือทุกราย คิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และส่วนใหญ่จัดทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 69.23, 61.54 และ 53.85 ของผู้ตอบแบบสอบถามตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด งบการเงินรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 63.64, 57.14 และ 60.00 ของผู้ตอบแบบสอบถามตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ใช้ซอฟต์แวร์โปรแกรมในการทำบัญชีทุกราย คิดเป็นร้อยละ 100 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน และส่วนใหญ่จัดทำงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบการเงินรวม คิดเป็นร้อยละ 66.67, 66.67 และ 66.67 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบการเงินเปรียบเทียบ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 66.67 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ทำบัญชีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ส่วนใหญ่จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินรวม และงบการเงินเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ 98.41, 96.88, 73.68, 86.21, 95.08, 60.71 และ 88.71 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แต่สำหรับงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่จัดทำงบการเงินดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 69.23 และ 59.26 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่พัฒนาโปรแกรมใช้เองมีจำนวน 1 ราย ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามจัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายการบัญชี หมายเหตุประกอบงบการเงิน และงบการเงินเปรียบเทียบ แต่ไม่ได้จัดทำงบการเงินรวม

ตารางที่ 4.23 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทำงานการเงินจำแนกตามรูปแบบ
ของธุรกิจ

รูปแบบของธุรกิจ	บุคคลธรรมดา		ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล		บริษัทจำกัด		บริษัทมหาชนจำกัด	
	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย
1. เพื่อเสียภาษีเงินได้	2	4.13	7	4.11	2	4.33	5	4.00
2. เพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	1	4.38	10	3.76	3	4.27	4	4.20
3. เพื่อจัดทำงบประมาณ	15	3.53	12	3.64	10	3.79	3	4.40
4. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ	3	4.06	2	4.29	1	4.40	1	4.60
5. เพื่อประกอบในการขอสินเชื่อ	18	3.18	15	3.31	17	3.32	8	1.60
6. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร	10	3.71	5	4.17	6	4.07	4	4.20
7. เพื่อให้ข้อมูลต่อเจ้าของและเจ้าหน้าที่	7	3.81	14	3.39	12	3.67	5	4.00
8. เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ	6	3.82	3	4.23	4	4.22	2	4.50
9. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการ	16	3.47	10	3.76	15	3.53	5	4.00
10. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ	17	3.44	10	3.76	10	3.51	7	3.20
11. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	12	3.63	1	4.39	5	4.08	4	4.20
12. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป	9	3.75	1	4.39	8	3.95	3	4.40
13. เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหาเงินทุน	13	3.60	9	3.82	14	3.60	3	4.40
14. เพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ	5	3.87	8	3.94	9	3.87	3	4.40
15. เพื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง	19	3.06	16	3.06	19	3.08	6	3.60
16. เพื่อประกอบการวางแผนการผลิต	11	3.67	13	3.50	18	3.24	4	4.20
17. เพื่อประกอบการวางแผนทางการตลาด	4	3.88	11	3.71	11	3.75	6	3.60
18. เพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน	8	3.76	4	4.18	7	4.02	4	4.20
19. เพื่อประกอบการวางแผนกลยุทธ์	14	3.59	6	4.12	13	3.65	5	4.00

จากตารางที่ 4.23 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดาจัดทางการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทางการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ และเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจัดทางการเงินเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ และเพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป เป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทางการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ และเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบริษัทจำกัดจัดทางการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทางการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ และเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด จัดทางการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ส่วนลำดับที่ 2 จัดทางการเงินเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ และลำดับที่ 3 จัดทางการเงินเพื่อจัดทำงบประมาณ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหาเงินทุน และเพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ

ตารางที่ 4.24 ตารางไข้วแสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทางการเงินจำแนกตามประเภท
ของธุรกิจ

ประเภทของธุรกิจ	ซื้อมาขายไป		ให้บริการ		อุตสาหกรรม	
	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย
1. เพื่อเสียภาษีเงินได้	3	4.44	4	4.10	1	4.14
2. เพื่อขึ้นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	1	4.54	2	4.26	10	3.79
3. เพื่อจัดทำงบประมาณ	12	3.94	9	3.69	14	3.48
4. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ	2	4.46	1	4.33	2	4.11
5. เพื่อประกอบในการขอสินเชื่อ	19	3.14	13	3.39	18	2.92
6. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร	7	4.09	5	4.06	4	4.00
7. เพื่อให้ข้อมูลต่อเจ้าของและเจ้าหน้าที่	15	3.51	7	3.97	13	3.54
8. เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ	4	4.28	3	4.13	3	4.04
9. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการ	14	3.78	11	3.58	16	3.38
10. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ	17	3.46	8	3.73	17	3.33
11. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	5	4.19	6	4.00	5	3.96
12. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนภายในปีต่อไป	10	3.97	3	4.13	7	3.86
13. เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหาเงินทุน	13	3.92	14	3.30	12	3.63
14. เพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ	6	4.11	12	3.57	8	3.85
15. เพื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง	18	3.42	15	2.97	19	2.85
16. เพื่อประกอบการวางแผนการผลิต	16	3.50	16	2.93	9	3.81
17. เพื่อประกอบการวางแผนทางการตลาด	8	4.03	14	3.30	11	3.78
18. เพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน	9	4.00	6	4.00	6	3.89
19. เพื่อประกอบการวางแผนกลยุทธ์	11	3.95	10	3.65	15	3.44

จากตารางที่ 4.24 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจซื้อขายสินค้าจัดหางบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดหางบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินและเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจให้บริการจัดหางบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ลำดับที่ 2 จัดหางบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และลำดับที่ 3 จัดหางบการเงินเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการและเพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจอุตสาหกรรม จัดหางบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดหางบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ และเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 ตารางไข้วแสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทำงานการเงินจำแนกตามทุนจดทะเบียน

ทุนจดทะเบียน	0 - 5 ล้านบาท		มากกว่า 5 ล้านบาท	
	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย
1. เพื่อเสียภาษีเงินได้	2	4.28	3	4.18
2. เพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	6	4.14	3	4.18
3. เพื่อจัดทำงานประมาณ	11	3.80	8	3.81
4. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ	1	4.39	1	4.35
5. เพื่อประกอบในการขอสินเชื่อ	16	3.28	15	3.17
6. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร	7	4.05	4	4.16
7. เพื่อให้ข้อมูลต่อเจ้าของและเจ้าหน้าที่	14	3.40	8	3.81
8. เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ	3	4.20	2	4.21
9. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการ	12	3.69	13	3.52
10. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ	13	3.51	13	3.52
11. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	4	4.18	5	4.07
12. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป	3	4.20	7	3.84
13. เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหาเงินทุน	11	3.80	12	3.56
14. เพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ	8	4.02	9	3.79
15. เพื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง	17	3.18	16	3.07
16. เพื่อประกอบการวางแผนการผลิต	15	3.30	14	3.48
17. เพื่อประกอบการวางแผนทางการตลาด	10	3.84	10	3.67
18. เพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน	5	4.17	6	3.93
19. เพื่อประกอบการวางแผนกลยุทธ์	9	3.98	11	3.58

จากตารางที่ 4.25 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียน 0 – 5 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ลำดับที่ 2 จัดทำงบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ และลำดับที่ 3 จัดทำงบการเงินเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการและเพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการเป็นลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 จัดทำงบการเงินเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ และลำดับที่ 3 จัดทำงบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้และเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ตารางที่ 4.26 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทำงานการเงินจำแนกตามรายได้

รายได้	0 – 30 ล้านบาท		มากกว่า 30 ล้านบาท	
	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย
1. เพื่อเสียวัยเงินได้	2	4.30	3	4.20
2. เพื่อขึ้นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	5	4.13	2	4.23
3. เพื่อจัดทำงานประมาณ	9	3.69	9	3.88
4. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ	1	4.39	1	4.29
5. เพื่อประกอบในการขอสินเชื่อ	15	3.24	18	3.21
6. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร	6	4.02	6	4.07
7. เพื่อให้ข้อมูลต่อเจ้าของและเจ้าหน้าที่	11	3.62	11	3.74
8. เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ	3	4.19	4	4.19
9. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการ	13	3.50	14	3.64
10. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ	12	3.52	15	3.48
11. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	6	4.02	5	4.12
12. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป	4	4.14	10	3.84
13. เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหาเงินทุน	10	3.65	13	3.68
14. เพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ	7	3.87	8	3.89
15. เพื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง	16	2.83	17	3.32
16. เพื่อประกอบการวางแผนการผลิต	14	3.33	16	3.40
17. เพื่อประกอบการวางแผนทางการตลาด	11	3.62	10	3.84
18. เพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน	6	4.02	7	3.98
19. เพื่อประกอบการวางแผนกลยุทธ์	8	3.75	12	3.70

จากตารางที่ 4.26 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีรายได้ 0 – 30 ล้านบาท จัดทำงานการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงานการเงินเพื่อเสียวัยเงินได้ และเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ ตามลำดับ แบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีรายได้ มากกว่า 30 ล้านบาท จัดทำงานการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงานการเงินเพื่อขึ้นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และเพื่อเสียวัยเงินได้ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทำงานการเงินจำแนกตามกำไรสุทธิของกิจการ

กำไรสุทธิ	0 - 1 ล้านบาท		1-5 ล้านบาท		มากกว่า 5 ล้านบาท		ขาดทุนสุทธิ	
	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย
1. เพื่อเสียภาษีเงินได้	3	4.09	2	4.33	1	4.57	7	4.00
2. เพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	1	5.31	11	3.81	2	4.53	1	4.31
3. เพื่อจัดทำงานประมาณ	15	3.34	4	4.25	11	4.00	8	4.00
4. เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของกิจการ	2	4.24	1	4.56	4	4.47	5	4.23
5. เพื่อประกอบในการขอสินเชื่อ	17	3.19	18	3.16	14	3.93	19	2.42
6. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร	9	3.88	6	4.19	9	4.07	1	4.31
7. เพื่อให้ข้อมูลต่อเจ้าของและเจ้าหน้าที่	13	3.58	16	3.55	17	3.60	10	3.92
8. เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ	4	4.02	5	4.24	5	4.36	1	4.31
9. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการ	17	3.26	10	3.85	15	3.87	9	4.00
10. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ	14	3.42	12	3.76	19	3.53	17	3.38
11. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	8	3.89	3	4.29	3	4.50	6	4.08
12. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป	5	3.98	8	4.00	7	4.13	12	3.77
13. เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหาเงินทุน	10	3.73	14	3.57	16	3.80	15	3.62
14. เพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ	6	3.90	9	3.95	10	4.07	13	3.77
15. เพื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง	18	3.00	17	3.19	18	3.60	18	2.69
16. เพื่อประกอบการวางแผนการผลิต	16	3.30	19	2.95	11	4.00	16	3.50
17. เพื่อประกอบการวางแผนทางการตลาด	11	3.69	15	3.57	6	4.20	14	3.69
18. เพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน	6	3.90	7	4.09	8	4.13	4	4.29
19. เพื่อประกอบการวางแผนกลยุทธ์	12	3.67	13	3.76	11	4.00	11	3.86

จากตารางที่ 4.27 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรสุทธิตั้งแต่ 0 – 1 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ และเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตามลำดับ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรสุทธิมากกว่า 1 ล้านบาท – 5 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ เป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ และเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรสุทธิมากกว่า 5 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ ลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีขาดทุนสุทธิ จัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร และเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการเป็นลำดับที่ 1

ตารางที่ 4.28 ตารางไขว้แสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทำงานการเงินจำแนกตาม
สินทรัพย์รวมของกิจการ

สินทรัพย์รวม	0 – 30 ล้านบาท		มากกว่า 30 ล้านบาท	
	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย
1. เพื่อเสียภาษีเงินได้	3	4.21	2	4.28
2. เพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	4	4.19	1	5.61
3. เพื่อจัดทำงานประมาณ	12	3.69	8	3.84
4. เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของกิจการ	1	4.36	3	4.28
5. เพื่อประกอบในการขอสินเชื่อ	18	3.06	16	3.59
6. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร	8	4.02	6	4.03
7. เพื่อให้ข้อมูลต่อเจ้าของและเจ้าหน้าที่	14	3.67	13	3.67
8. เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ	2	4.23	4	4.09
9. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการ	15	3.53	12	3.70
10. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ	16	3.43	14	3.64
11. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	6	4.09	5	4.06
12. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป	5	4.11	11	3.73
13. เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหา เงินทุน	11	3.82	18	3.52
14. เพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ	9	3.94	10	3.79
15. เพื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง	19	2.92	19	3.24
16. เพื่อประกอบการวางแผนการผลิต	17	3.28	17	3.56
17. เพื่อประกอบการวางแผนทางการตลาด	13	3.69	9	3.82
18. เพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน	7	4.09	7	3.91
19. เพื่อประกอบการวางแผนกลยุทธ์	10	3.83	15	3.61

จากตารางที่ 4.28 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีสินทรัพย์รวม ตั้งแต่ 0 – 30 ล้านบาท จัดทำงานการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของกิจการเป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงานการเงินเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ และเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีสินทรัพย์รวม มากกว่า 30 ล้านบาท จัดทำงานการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงานการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ และเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และฐานะการเงิน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 ตารางไข้วแสดงค่าเฉลี่ยของวัตถุประสงค์ในการจัดทำงานการเงินจำแนกตามการจัดทำบัญชีของกิจการ

การจัดทำบัญชี	ทำบัญชีด้วยมือ		ใช้ Office Program		ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป		พัฒนาโปรแกรมขึ้นใช้เอง	
	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ค่าเฉลี่ย
1. เพื่อเสียภาษีเงินได้	6	3.89	8	4.33	2	4.37	2	4.00
2. เพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า	2	4.00	8	4.33	1	5.14	2	4.00
3. เพื่อจัดทำงานประมาณ	16	3.35	11	4.00	9	3.79	2	4.00
4. เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน	1	4.06	1	5.00	3	4.29	1	5.00
5. เพื่อประกอบในการขอสินเชื่อ	18	3.00	11	4.00	19	3.17	19	2.00
6. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร	10	3.74	4	4.67	5	4.02	2	4.00
7. เพื่อให้ข้อมูลต่อเจ้าของและเจ้าหน้าที่	14	3.44	11	4.00	13	3.61	2	4.00
8. เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ	3	3.94	1	5.00	4	4.15	2	4.00
9. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการ	17	3.17	8	4.33	14	3.61	2	4.00
10. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของกิจการ	15	3.44	17	3.67	16	3.41	3	3.00
11. เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ	4	3.94	4	4.67	7	3.95	3	3.00
12. เพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป	5	3.94	17	3.67	6	3.97	3	3.00
13. เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหาเงินทุน	9	3.75	11	4.00	15	3.54	2	4.00
14. เพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ	7	3.88	11	4.00	10	3.74	2	4.00
15. เพื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง	19	2.94	19	2.67	17	3.22	3	3.00
16. เพื่อประกอบการวางแผนการผลิต	12	3.56	11	4.00	18	3.18	2	4.00
17. เพื่อประกอบการวางแผนทางการตลาด	11	3.59	4	4.67	11	3.67	3	3.00
18. เพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน	8	3.76	1	5.00	8	3.92	2	4.00
19. เพื่อประกอบการวางแผนกลยุทธ์	13	3.53	4	4.67	12	3.63	2	4.00

จากตารางที่ 4.29 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ทำบัญชีด้วยมือจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน เป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ใช้ออฟฟิศโปรแกรมในการทำบัญชีจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ และเพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน เป็นลำดับที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการทำบัญชีจัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นลำดับที่ 1 ลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3 จัดทำงบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ และเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่พัฒนาโปรแกรมขึ้นใช้เองจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการเป็นลำดับที่ 1 และจัดทำงบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ เพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อจัดทำงบประมาณ เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร เพื่อให้ข้อมูลต่อเจ้าของและเจ้าหน้าที่ เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ของกิจการ เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของการลงทุนกับการจัดหาเงินทุน เพื่อวิเคราะห์เงินทุนหมุนเวียนของกิจการ เพื่อประกอบการวางแผนการผลิต เพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน และเพื่อประกอบการวางแผนกลยุทธ์ เป็นลำดับที่ 2

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.09 สำเร็จการศึกษาในสาขาการบัญชี ร้อยละ 82.35 ทำงานในตำแหน่งพนักงานบัญชี ร้อยละ 44.76 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี 10-12 ปี ร้อยละ 22.64

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานใน บริษัท จำกัด ร้อยละ 56.88 ทำงานในกิจการซื้อมาขายไป ร้อยละ 36.45 ทำงานในกิจการที่มีพนักงานบัญชี 1-5 คน ร้อยละ 75.79 ทำงานในกิจการที่มีพนักงาน 1-100 คน ร้อยละ 76.09 ทำงานในกิจการที่มีทุนจดทะเบียน 0 - 5 ล้านบาท ร้อยละ 51.06 ทำงานในกิจการที่มีสินทรัพย์ 0-30 ล้านบาท ร้อยละ 63.33 ทำงานในกิจการที่มีรายได้รวม 0-30 ล้านบาท ร้อยละ 52.58 ทำงานในกิจการที่มีกำไรสุทธิ 0-1 ล้านบาท ร้อยละ 47.42 ทำงานในกิจการที่ทำบัญชีโดยพนักงานบัญชีของกิจการ ร้อยละ 82.69 และทำงานในกิจการที่ทำบัญชีโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ร้อยละ 74.16

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำงบการเงินของกิจการ พบว่า ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบุคคลธรรมดาจัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจัดทำงบการเงินเพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการ และเพื่อประโยชน์ในการวางแผนภาษีในปีต่อไป ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบริษัทจำกัดจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัด จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจซื้อขายสินค้าจัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจให้บริการจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจอุตสาหกรรม จัดทำงบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียน 0 - 5 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีทุนจด

ทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ

7. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีรายได้ 0 – 30 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีรายได้มากกว่า 30 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ

8. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรสุทธิตั้งแต่ 0 – 1 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรสุทธิมากกว่า 1 ล้านบาท – 5 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีกำไรสุทธิมากกว่า 5 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อเสียภาษีเงินได้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีขาดทุนสุทธิ จัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไร และเพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ

9. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีสินทรัพย์รวม ตั้งแต่ 0 – 30 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของกิจการ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่มีสินทรัพย์รวม มากกว่า 30 ล้านบาท จัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

10. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ทำบัญชีด้วยมือจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ใช้ซอฟต์แวร์โปรแกรมในการทำบัญชีจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ เพื่อวิเคราะห์สภาพคล่องของกิจการ และเพื่อประกอบการวางแผนทางการเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการทำบัญชีจัดทำงบการเงินเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในธุรกิจที่พัฒนาโปรแกรมขึ้นใช้เองจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้มีการเปรียบเทียบกับการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตจากการทบทวนวรรณกรรม โดยจะอภิปรายตามหัวข้อของวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ ศึกษาประเภทของงบการเงิน วัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินของกิจการประเภทเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด และบริษัทจำกัด (มหาชน) โดยผลการศึกษาพบว่ากิจการส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยวัตถุประสงค์หลักในการจัดทำงบการเงินของกิจการประเภทเจ้าของคนเดียวเพื่อยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ส่วนวัตถุประสงค์หลักของห้างหุ้นส่วนในการจัดทำงบการเงินคือเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรและใช้ในการวางแผนภาษี สำหรับกิจการประเภทบริษัทจำกัด และบริษัทจำกัด

(มหาชน) มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงินเพื่อประเมินผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการ โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตของสมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และคณะ (2544 และ 2546) ที่พบว่ากิจการในประเทศไทยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบการเงินเพื่อใช้ในการบริหารข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม รวมทั้งใช้เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ฐานะทางการเงิน และสภาพคล่องของกิจการ นอกจากนี้การศึกษายังพบข้อสรุปที่สอดคล้องกับการศึกษาของ Baskerville and Simpkins (1997) ที่พบว่าแม้กิจการจะต้องเสียต้นทุนในการจัดทำงบการเงิน แต่ประโยชน์ที่กิจการและผู้มีส่วนได้เสียได้รับนั้นคุ้มค้ำกับต้นทุนที่เสียไป แต่ผลการศึกษาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับ Gerhardy (2006) ที่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าของงบการเงินและต้นทุนที่กิจการต้องเสียไป

5.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ทราบถึงประเภทของงบการเงินและวัตถุประสงค์ในการจัดทำและนำเสนอของงบการเงินของธุรกิจ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและนำเสนอของงบการเงินของธุรกิจในประเทศไทยต่อไป

2. เป็นแนวทางให้แก่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทยในการกำหนดการจัดสัมมนาเพื่อพัฒนาผู้ทำบัญชีให้มีความรู้ความเข้าใจในประเภทของงบการเงินและการจัดทำและการนำเสนอของงบการเงินของธุรกิจให้ดียิ่งขึ้น

3. ผลการศึกษานำไปใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับกิจการประเภทต่างๆ ในการวางแผนและควบคุมทางการบัญชีไม่ว่าจะเป็นกิจการประเภทเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด และบริษัทจำกัด (มหาชน)

4. ผลการศึกษานำเสนอทิศทางให้ผู้ลงทุนในการวิเคราะห์เพื่อการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

5.4 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชีที่เข้ารับการอบรมกับสาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีจำนวนค่อนข้างน้อย ในอนาคตควรศึกษาในกลุ่มของผู้ทำบัญชีในพื้นที่ภาคใต้หรือในประเทศ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจจะทำให้ได้ข้อมูลไม่ครอบคลุมทั้งหมด จึงควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม จะทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและครบถ้วนมากขึ้น

3. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ทำขึ้นในช่วงเวลา 10-12 มีนาคม พ.ศ. 2548 ซึ่งยังเป็นมาตรฐานการบัญชีไทยก่อนการปรับปรุงเป็นมาตรฐานการรายงานทางการเงินปี พ.ศ. 2554 ดังนั้นผลการศึกษาดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงถ้านำมาตราฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทยมาใช้ นอกจากนี้สมาคมนักบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยก็ได้เปลี่ยนชื่อเป็นสภาวิชาชีพการบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

บรรณานุกรม

- เมธากุล เกียรติกระจาย และอรชร โปธิสุข. (2545). การบัญชีขั้นต้นหน่วยที่ 1 เอกสารการสอนชุดวิชาการบัญชีขั้นต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี : สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และคณะ. (2544). สารสนเทศทางบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : กรณีผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรภาษีอากร.
- สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และคณะ. (2546). การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรณีผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้ประกอบการ.
- อรชร โปธิสุข. (2546, กรกฎาคม). ก้าวไปให้ทันกับมาตรฐานการบัญชี. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 1(1), 81-101.
- Backerville, R.F. and Simpkins K. (1997). Framework for Differential Reporting. *Chartered Accountants Journal*. July : 14-14.
- David. (2003). *David Damant : on IFRSs, convergence, fair value, Russia and not only*. Available from : <http://gaap-ifrs.com/articles/99729>.
- Gerhardy, Peter G. (2006). *A Review of the Costs and Benefits of Australian Adoption of IFRS*. Available from: www.ssn.finders.cdu.au/business/research/paper/05-4.pdf. (Accessed 2 August 2012)